

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Мартинюка Сергія Олександровича**, 1998 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2020 році Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Служба безпеки України, аспірант 4-го року навчання, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 081 Право.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональної Академії управління персоналом» від «19» листопада 2025 року № 152-о, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради:

- **Заросило Володимир Олексійович** - доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності. Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

Рецензентів:

- **Лисенко Сергій Олексійович** - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

- **Лісовська Юлія Петрівна** - кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Офіційних опонентів:

- **Безzubов Дмитро Олександрович** - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права та галузевих правових дисциплін, Інститут держави і права імені В. М. Корецького ПАН України;

- **Христинченко Надія Петрівна** - доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного права, інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін Київський університет інтелектуальної власності та права.

На засіданні «08» січня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право **Мартинюку Сергію Олександровичу**. На підставі публічного захисту дисертації «Адміністративно-правове забезпечення функціонування OSINT у сфері національної безпеки».

Дисертацію виконано на кафедрі національної безпеки ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом», м. Київ.

Науковий керівник Ануфрієв Микола Іванович доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки, ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, що повністю відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про

присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) та містить нові науково-обґрунтовані результати.

Здобувач має 4 наукові публікації за темою дисертації, включених до переліку наукових фахових видань України; 1 – Статті у зарубіжних періодичних наукових виданнях; 4 – Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

А. Статті в наукових виданнях України, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Мартинюк С. О. Характеристика принципів функціонування OSINT у сфері національної безпеки. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 9. С. 332–334. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-9/82>.
2. Мартинюк С. О. Адміністративно-правове регулювання забезпечення функціонування OSINT у сфері національної безпеки. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. Випуск 5. С. 355–358. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.05.63>.
3. Мартинюк С. О. Зарубіжний досвід функціонування OSINT у сфері національної безпеки: адміністративно-правовий аспект. Наукові перспективи. 2025. № 3 (57). С. 1061–1071. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3\(57\)-1061-1071](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3(57)-1061-1071).
4. Мартинюк С. О. Національна безпека, як об'єкт адміністративно-правового забезпечення: поняття та зміст у працях вітчизняних дослідників. 2025. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки. № 2(74) (2025). С. 78-83. DOI: <https://doi.org/10.32689/2522-4603.2025.2.12>

Б. Статті у зарубіжних періодичних наукових виданнях:

5. Lata N., Martyniuk S., Minka T., Ilchyshyn N., Yurakh V. Administrative and legal security of public information services in the activities of bodies of legislative and judicial power: Seguridad administrativa y jurídica de los servicios de información pública en las actividades de los órganos del poder legislativo y judicial. Cuestiones Políticas. 2022. Vol. 40 (72). P. 656–669. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4072.38>.

В. Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Мартинюк С. О. Щодо змісту поняття адміністративноправового забезпечення OSINT у сфері національної безпеки України. Актуальні завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 15–16 жовтня 2021 р.). Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2021. С. 77–79.
7. Мартинюк С. О. Забезпечення прав людини при використанні OSINT у сфері національної безпеки. Права людини: методологічний, гносеологічний та онтологічний аспекти: матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції присвяченої 75-річчю проголошення Загальної декларації прав людини (м. Дніпро, 5 грудня 2023 р.). Дніпро, 2023. С. 213–215.
8. Мартинюк С. О. Організаційно-правові засоби адміністративноправового забезпечення функціонування OSINT у сфері національної безпеки. Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 24 травня 2024 р.) / Університет митної справи та фінансів. Дніпро,

2024. С. 66–69.

9. Мартинюк С. О. Роль OSINT для безпеки бізнесу: організаційно-правовий аспект. Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 20–22 травня 2025 р.). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. С. 572–574.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Заросило Володимир Олексійович - доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності. Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Лисенко Сергій Олексійович - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом». Оцінка позитивна із зауваженнями:

Позитивно оцінюючи актуальність обраної теми, належний рівень наукової обґрунтованості, достовірність отриманих в дисертації результатів, а також їх теоретичне та практичне значення для розвитку адміністративного права та практики забезпечення національної безпеки, доцільно звернути увагу і на окремі дискусійні положення дисертації та висловити зауваження, що не знижують загальної наукової цінності роботи, проте мають характер наукової полеміки, й можуть бути враховані автором у подальших дослідженнях.

1. У тексті дисертації простежується недостатня увага до комплексного аналізу принципу пропорційності, як одного з базових загальноєвропейських принципів адміністративного права, що має визначальне значення для правомірності здійснення діяльності у сфері OSINT. Хоча у дисертаційній роботі задекларовано необхідність забезпечення та поваги до прав і свобод людини і громадянина, належним чином не конкретизовано шляхи практичної імплементації вимоги пропорційності втручання держави у процесі використання відкритих джерел інформації. Зокрема, недостатньо розкритим залишається питання кореляції між інтенсивністю інформаційного втручання, масштабом і характером зібраних та оброблених даних і досягненням легітимної мети забезпечення національної безпеки. Така прогалина є особливо відчутною, з урахуванням усталених стандартів європейського адміністративного права та практики Європейського суду з прав людини, у яких принцип пропорційності виступає ключовим критерієм оцінки допустимості обмежень прав людини. Більш ґрунтовне теоретико-правове й прикладне опрацювання цього аспекту сприяло в суттєвому посиленню правозахисної складової дисертаційного дослідження та підвищенню його доктринальної цінності.

2. Варто наголосити на недостатній конкретизації механізмів адміністративно-правової відповідальності суб'єктів, які здійснюють OSINT, у разі перевищення ними повноважень. У дисертації відповідальність згадується переважно декларативно, без чіткого аналізу її видів, підстав настання та процедур притягнення до відповідальності. Водночас, саме ефективна система відповідальності, є ключовою гарантією законності у сфері національної

безпеки. Відсутність детального аналізу цього аспекту знижує завершеність механізму адміністративно-правового забезпечення, запропонованого автором. Доцільним було б пов'язати питання відповідальності з інститутами адміністративного контролю та нагляду, що посилює системність дослідження.

3. Недостатньо уваги, в ході дослідження, присвячено висвітленню ризиків і обмежень запропонованих адміністративно-правових механізмів, що могло б підвищити практичну придатність рекомендацій та полегшити їх реалізацію на національному рівні. У роботі перелічено позитивні аспекти функціонування OSINT, але не завжди розглянуто можливі негативні наслідки або правові колізії, що можуть виникати при імплементації пропонуваного заходу. Такий аналіз є важливою складовою повноцінного наукового дослідження. Його включення могло б забезпечити більш збалансовану оцінку запропонованих адміністративно-правових рішень і сприяти їхній ефективній адаптації у правовій системі України.

4. Також, на думку рецензента, доречно було би присвятити більше уваги перспективам використання OSINT не лише в умовах воєнного стану, але й повоєнної відбудови України. Зокрема, не завадила би і деталізація та конкретизація відповідних змін до чинного інформаційного законодавства, зокрема - Законів України «Про захист персональних даних», «Про доступ до публічної інформації», «Про телекомунікації», «Про електронні документи та електронний документообіг» тощо.

Проте, перелічені недоліки є характерними для робіт такого типу, і не погіршують загального враження про належний рівень проведеного дослідження.

Лісовська Юлія Петрівна - кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом». Оцінка позитивна із зауваженнями:

Позитивно оцінюючи актуальність, обґрунтованість, достовірність, наукову новизну, наукове та практичне значення проведеного Мартинюком Сергієм Олександровичем дисертаційного дослідження, слід звернути увагу на дискусійні моменти і висловити зауваження щодо окремих положень роботи:

1. У рамках підрозділу 2.2 «Суб'єкти механізму адміністративно-правового забезпечення функціонування OSINT у сфері національної безпеки», автор акцентує увагу на ролі кадрів у OSINT-діяльності. Зокрема, зазначає, що «для забезпечення ефективності діяльності суб'єктів механізму адміністративно-правового функціонування OSINT у сфері національної безпеки України ключову роль відіграють професіоналізація та спеціалізація кадрів, які безпосередньо здійснюють розвідку з відкритих джерел». Надалі, продовжується акцентування уваги на ролі кадрів «Професіоналізація також сприяє адаптації до нових викликів, оскільки постійне навчання і вдосконалення компетенцій дозволяють кадровому складу своєчасно реагувати на зміни у цифровому середовищі та появу нових загроз» (с. 143 дисертації). Водночас, питання професійних вимог, чи бодай відповідності тих чи інших компетентностей певних освітніх програм саме для подальшої діяльності

фахівця з OSINT у сфері національної безпеки, в роботі не розглядається. Натомість, дисертація значно виграла б від більш деталізованого розкриття проблеми кадрової підготовки у досліджуваній галузі.

2. У автора є цікаві й корисні пропозиції по тексту дисертації, зокрема - щодо необхідності прийняття Закону України "Про розвідку з відкритих джерел (OSINT)", створення незалежного парламентського комітету з питань здійснення контролю за діяльністю суб'єктів OSINT; створення постійного міжвідомчого органу, до якого входили б представники основних державних органів, що займаються OSINT (розвідувальні служби, правоохоронні органи, Міністерство оборони, Служба безпеки України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації, інші суб'єкти); впровадження єдиної інформаційної платформи між суб'єктами здійснення OSINT. На переконання рецензента, їх варто би було не лише виокремити у висновках, але й сформулювати у вигляді законотворчих пропозицій та спрямувати до суб'єктів законотворчої ініціативи.

3. У тексті дисертації трапляються орфографічні, стилістичні, пунктуаційні помилки. До того ж, робота містить слова іншомовного походження, які мають українські відповідники. Звісно, це пояснюється специфікою теми дослідження, проте, хотілось би, щоб здобувач уважніше ставився до викладу та оформлення результатів дослідження.

Водночас, перелічені дискусійні моменти не погіршують в цілому позитивного враження від дисертації.

Беззубов Дмитро Олександрович - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права та галузевих правових дисциплін, Інститут держави і права імені В. М. Корецького ПАН України. Оцінка позитивна із зауваженнями:

Позитивно оцінюючи актуальність, обґрунтованість, достовірність, наукову новизну, наукове та практичне значення проведеного Мартинюком Сергієм Олександровичем дисертаційного дослідження, слід звернути увагу на дискусійні моменти і висловити зауваження щодо окремих положень роботи:

1. Замало уваги присвячено інституційному аспекту публічного адміністрування у сфері OSINT, зокрема до аналізу організаційної спроможності суб'єктів публічної влади реалізовувати запропоновані адміністративно-правові механізми. У роботі переважає нормативно-правовий аналіз, тоді як питання інституційної ефективності, управлінських процедур і внутрішньо-організаційних регламентів розкрито фрагментарно. Це знижує прикладну цінність окремих рекомендацій, оскільки не враховано реальні управлінські обмеження та ресурсні можливості органів державної влади. Більш ґрунтовне поєднання нормативного й інституційного аналізу дозволило б комплексніше обґрунтувати запропоновані зміни. Особливо це важливо в контексті реформування сектору безпеки і оборони.

2. Незважаючи на належну увагу, присвячену міжнародному досвіду (даному питанню присвячено окремий підрозділ 3.1), має місце певна обмеженість його аналізу. Зокрема, пропозиції щодо імплементації кращих практик Великобританії, Німеччини та США не завжди супроводжуються

критичною оцінкою їх придатності в українському правовому контексті. Порівняльний аналіз має не лише описовий, але й оцінний характер, що дозволяє зіставляти позитивні і негативні аспекти правових моделей. У дисертації частіше акцент робиться на формальному описі досвіду без належної адаптації до реалій адміністративно-правової системи України. Зазначене зменшує практичну цінність пропозицій щодо вдосконалення національного регулювання OSINT. Відтак, було би цікаво в ході публічного захисту почути позицію здобувача щодо співвідношення таких підходів до впровадження зарубіжного досвіду як рецепція, адаптація, апроксимація, в контексті досліджуваної проблематики.

3. На думку опонента, робота значно виграла б від ширшого аналізу судової практики, зокрема - рішень ЄСПЛ та Верховного Суду України, які могли б ілюструвати проблемні ситуації у сфері OSINT (зокрема, у контексті дотримання прав людини в процесі його застосування) та правового забезпечення національної безпеки.

4. Неодноразово по тексту автор наголошує на пріоритетності дотримання прав і свобод людини. Водночас, в роботі присвячено замало уваги адміністративно-правовим гарантіям, що забезпечують захист прав людини у процесі здійснення OSINT, зокрема у сфері доступу до публічної інформації та захисту персональних даних. У тексті дисертації наявні загальні твердження про важливість прав людини, але бракує глибокого аналізу колізій між безпековими інтересами і фундаментальними правами. Такий аналіз має важливе значення для збалансованого адміністративно-правового регулювання. Без цього дисертація ризикує ігнорувати ключові аспекти правового забезпечення розвідувальної діяльності у демократичному правовому суспільстві.

5. Можна відзначити певну декларативність деяких практичних рекомендацій, зокрема - щодо створення незалежного наглядового органу та впровадження єдиної інформаційної платформи, без конкретизації механізмів їхньої реалізації та оцінки доцільності вітчизняного правового поля. Практичні пропозиції мають супроводжуватися проєктними положеннями, оцінкою їхніх економічних та правових наслідків, а також чітким описом процедур імплементації. Натомість, автор надмірно занурюється у організаційні заходи стратегічного рівня, тоді як більша зосередженість на конкретних пропозиціях, посилила б і законотворчу цінність роботи і перспективи практичного застосування ряду дійсно цікавих напрацювань.

Водночас, перелічені дискусійні моменти не погіршують в цілому позитивного враження від дисертації.

Христинченко Надія Петрівна - доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного права, інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін Київський університет інтелектуальної власності та права. Оцінка позитивна із зауваженнями:

Як і при дослідженні будь-якої складної та малодослідженої теоретичної проблеми, в рецензованій роботі міститься чимало спірних, неузгоджених і не зовсім обґрунтованих положень, які можуть стати підґрунтям наукової дискусії й напрямами подальшої розробки даної проблеми. Зокрема:

1. Враховуючи складність теми і тісне поєднання її зі світом сучасних технологій, автору варто було б знайти місце в роботі для визначення ролі (переваг і недоліків) в забезпеченні функціонування OSINT штучного інтелекту, робота від цього стала б цікавішою для більшого загалу.

2. Дисертант в роботі акцентує на багатьох аспектах, які розкривають адміністративно-правове забезпечення функціонування OSINT у сфері національної безпеки, зокрема надає значної уваги механізмам забезпечення (с. 144-165), акцентує на питаннях гарантій, але поза увагою автора залишилися питання відповідальності у досліджуваній сфері.

3. В роботі, вивчаючи міжнародний досвід автор в загальних рисах, без достатньої глибини, не вдаючись до системно-порівняльного аналізу розглядає досвід OSINT провідних країн. Відсутність такого порівняння обмежує можливість повного осмислення національної моделі OSINT, її сильних і слабких сторін, а також унеможливорює виокремлення потенційних напрямів удосконалення з урахуванням найкращих міжнародних практик. (с.195)

4. Важко заперечити, що безпека країни залежить від обізнаності і освіченості громадян країни? Особлива увага приділяється і інформації, яку подають у відкритий доступ самі ж громадяни. Саме тому автору варто було б акцентувати на тих аспектах, які створюють перепони для належного функціонування механізмів OSINT, а саме: перенавантаження даних; етичні аспекти; геополітичні виклики; дезінформація та інше. Робота б тільки виграла від приділення уваги цим аспектам.

5. Важливим аспектом у зборі та кваліфікованій обробці інформації з відкритих джерел є належне кадрове забезпечення, більше того в умовах швидких змін технологій такі фахівці мають періодично підвищувати свою кваліфікацію. Але автор не достатньо висвітлює проблему в частині підготовки та перепідготовки таких фахівців саме для сфери національної безпеки, оскільки така діяльність потребує особливих навиків і умінь. Варто було б визначити перелік установ, які забезпечують сферу національної безпеки, відповідними фахівцями.(с.210)

Висловлені зауваження мають характер побажань та не можуть суттєво вплинути на загальну високу наукову цінність рецензованої роботи та позитивну оцінку проведеного автором дослідження. Дисертація виконана автором самостійно, сформульовані положення, висновки та пропозиції обґрунтовані на основі особистих досліджень та практичної діяльності здобувача.

Основні положення дослідження знайшли своє висвітлення у 5 статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України, та тезах наукових повідомлень на 4 науково-практичних конференціях.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, поділених на вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. В роботі достатня кількість використаних джерел, а також наявні додатки, що підтверджують належний рівень апробації дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Мартинюку Сергію Олександровичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

**Заросило
Володимир**